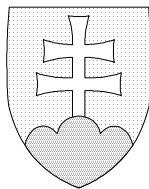

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2003/DZ/2/1/217

Bratislava 12.09.2003

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave v správnom konaní začatom na návrh podnikateľa Ing. Peter Krajňák - Speedservis, dopravná a cestovná agentúra, Pohronská 1, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO 10 756 027, vo veci zneužitia dominantného postavenia na relevantnom trhu podnikateľom Slovenská autobusová doprava Košická dopravná spoločnosť, a.s., Staničné námestie 9, 041 46 Košice, IČO 36 211 079,

r o z h o d o l :

na základe § 22 ods. 1 písm. c) v spojení s § 8 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. tak, že konanie podnikateľa Slovenská autobusová doprava Košická dopravná spoločnosť, a.s., Staničné námestie 9, 041 46 Košice, IČO 36 211 079 pri uzatváraní Zmluvy o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi nemá povahu zneužitia dominantného postavenia § 8 ods. 2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z.

Odôvodnenie:

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia (ďalej len „úrad“) obdržal dňa 27.01.2003 podnet podnikateľa Ing. Peter Krajňák – Speedservis, dopravná a cestovná agentúra, Pohronská 1, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO 10756 027 (ďalej len „Ing. Peter Krajňák – Speedservis“) na začatie konania vo veci zneužitia dominantného postavenia podľa § 8 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z. (ďalej len „zákon“) podnikateľom Slovenská autobusová doprava Košická dopravná spoločnosť, a.s., Staničné námestie 9, 041 46 Košice, IČO 36 211 079 (ďalej len „SAD Košice, a.s.“).

Ing. Peter Krajňák – Speedservis vo svojom podnete uviedol, že SAD Košice, a.s. zneužíva dominantné postavenie na relevantnom trhu tým, že znížila ceny cestovného na relevantnom trhu v priemere o 40 % a počnúc dňom 10.01.2003 uplatnila tzv. predátorské ceny s cieľom znevýhodniť ho, nakoľko Ing. Peter Krajňák – Speedservis nepoberá, na rozdiel od SAD Košice, a.s., z verejných zdrojov dotácie a tým je z ekonomických dôvodov značne znevýhodnený. V podnete ďalej Ing. Peter Krajňák – Speedservis uviedol, že konaním podnikateľa SAD Košice, a.s. pri uzatváraní Zmluvy o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi došlo k prieťahom (v poskytovaní služieb na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi) a tým aj k jeho znevýhodneniu v súťaži.

Úrad požiadal účastníka SAD Košice, a.s. listom číslo 1157/PMÚ SR/2003 zo dňa 19.02.2003, aby sa k predmetu konania vyjadril, svoje tvrdenia odôvodnil a na podporu svojich tvrdení v zmysle § 33 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „správny poriadok“) navrhol dôkazy, ktoré sú mu známe.

SAD Košice, a.s. vo svojom liste zn. Práv-8/2003 zo dňa 6.03.2003 vo veci vyjadrenia sa k začatiu správneho konania uviedla, že tvrdenie navrhovateľa je v každom bode podania zavádzajúce. Ustanovenie § 16 zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave ukladá vlastníčkovi alebo správcovi autobusovej stanice povinnosť poskytnúť služby všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú na nej zastávku. SAD Košice, a.s. ako správca, na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi poskytuje služby všetkým dopravcom bez rozdielu. Ing. Peter Krajňák – Speedservis platné cestovné poriadky ani raz SAD Košice, a.s. nedoručil.

SAD Košice, a.s. vo vyjadrení ďalej uviedla, že výška cestovného SAD Košice, a.s. na linke Spišská Nová Ves – Levoča je 11 Sk, výška cestovného SAD Poprad, a.s. na tejto linke je 12 Sk a výška cestovného Ing. Peter Krajňák – Speedservis je 11 Sk. Tvrdenie Ing. Peter Krajňák – Speedservis, že SAD Košice, a.s. znížila ceny cestovného na relevantnom trhu v priemere o 40 % je nepravdivé. Navyše SAD Košice, a.s. na autobusovej linke Spišská Nová Ves – Levoča nie je poskytovaná dotácia a SAD Košice, a.s. na predmetnej linke nemá dominantné postavenie.

Dňa 27.01.2003 podľa § 25 ods. 1 zákona v nadväznosti na § 18 ods. 2 zákona o správnom konaní začalo správne konanie vo veci zneužitia dominantného postavenia v zmysle § 8 ods. 2 písm. c) a e) zákona a podľa § 8 ods. 5 zákona podnikateľom SAD Košice, a.s. na návrh živnostníka Ing. Peter Krajňák – Speedservis.

Dňa 23.05.2003 sa na úrad dostavil navrhovateľ Ing. Peter Krajňák – Speedservis, na podnet ktorého úrad začal správne konanie vo veci možného zneužívania dominantného postavenia spoločnosťou SAD Košice, a.s. podľa § 8 ods. 2 písm. c) a e) zákona a podľa § 8 ods. 5 zákona. Živnostník Ing. Peter Krajňák - Speedservis v priebehu rokovania do zápisu uviedol, že upresňuje svoje podanie tak, že navrhuje správne konanie vo veci zneužívania dominantného postavenia SAD Košice, a.s. viesť len podľa § 8 ods. 2. písm. c) a e) zákona. Vzhľadom na uvedené úrad ďalej viedol správne konanie vo veci zneužitia dominantného postavenia SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu podľa § 8 ods. 2 písm. c) a e) zákona.

Dňa 17.07.2003 predsedníčka Protimonopolného úradu Slovenskej republiky v záujme objektívneho posúdenia prípadu, podľa § 30 zákona, predĺžila lehotu na vydanie rozhodnutia v predmetnej veci do 16.09.2003.

V zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona sa zákon vzťahuje na podnikateľov, orgány štátnej správy a orgány samosprávy.

Podľa § 3 ods. 2 zákona podnikateľom na účely tohto zákona je podnikateľ podľa osobitného predpisu, ďalej fyzická osoba a právnická osoba a ich združenia, ak ide o ich činnosti a konania, ktoré súvisia alebo môžu súvisieť so súťažou bez ohľadu na to, či tieto činnosti a konania sú alebo nie sú zamerané na dosahovanie zisku.

V rámci prešetrovania predmetného správneho konania úrad zistil nasledujúce skutočnosti:

Ing. Peter Krajňák - Speedservis dopravná a cestovná agentúra ako vyplýva z výpisu zo Živnostenského registra Okresného úradu v Spišskej Novej Vsi, odboru živnostenského podnikania, reg. č. 810 - 1184 zo dňa 19.05.2003, má v predmete podnikania: neverejnú cestnú osobnú dopravu, opravu motorových vozidiel, veľkoobchodný nákup a predaj motorových vozidiel, autodoplnkov, autopríslušenstva, cestnú motorovú osobnú taxi službu, prevádzkovanie cestovnej agentúry.

Dopravcovi Ing. Peter Krajňák – Speedservis podľa rozhodnutia Krajského úradu v Košiciach, odbor dopravy a cestného hospodárstva, Košice, číslo: 97/03305 – 1 zo dňa 16.05.1997 bola udelená na dobu neurčitú dopravná licencia na vykonávanie vnútroštátnej pravidelnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že Ing. Peter Krajňák – Speedservis je podnikateľom podľa § 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), a teda je podnikateľom v zmysle § 3 ods. 2 zákona.

SAD Košice, a.s. podľa výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Košice I, oddiel Sa, vložka číslo 1202/V zo dňa 14.11.2002, je akciovou spoločnosťou, ktorá bola zapísaná dňa 01.01.2002. SAD Košice, a.s. má dva odštepne závody: SAD Košice, a.s. Odštepny závod Spišská Nová Ves, Duklianska 47, Spišská Nová Ves, a SAD Košice, a.s., Odštepny závod Rožňava, Šafárikova 91, Rožňava. Hlavným predmetom činnosti SAD Košice, a.s. je verejná cestná hromadná pravidelná osobná doprava, nepravidelná

autobusová doprava, neverejná cestná osobná doprava - poskytovanie dopravných služieb formou nepravidelnej neverejnej osobnej dopravy, opravy motorových vozidiel a motorových dopravných prostriedkov, opravy karosérií, záručné prehliadky a servis motorových vozidiel, vulkanizácia, pneuservisná činnosť, regenerácia pneumatík, nájom nehnuteľnosti a nebytových priestorov spojený s poskytovaním iných než základných služieb.

SAD Košice, a.s. bola rozhodnutím Úradu Košického samosprávneho kraja, odborom dopravy udelená dňa 13.12.2002 dopravná licencia spis. č.:2002/001295, na vykonávanie verejnej vnútroštátnej pravidelnej autobusovej dopravy na autobusovej linke Spišská Nová Ves – Levoča s platnosťou od 15.12.2002 do 14.12.2010.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že SAD Košice, a.s. je podnikateľom podľa § 2 Obchodného zákonníka, a teda je podnikateľom v zmysle § 3 ods. 2 zákona.

Podľa § 25 ods. 1 zákona konanie sa začína z vlastného podnetu úradu alebo na návrh podnikateľa.

Podľa § 25 ods. 3 zákona účastníci konania sú navrhovateľ a podnikatelia, o ktorých právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má rozhodnúť. Účastníkmi predmetného správneho konania sú navrhovateľ Ing. Peter Krajňák – Speedservis a podnikateľ SAD Košice, a.s.

A. RELEVANTNÉ TRHY:

Podľa § 3 ods. 3 zákona relevantný trh je priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné.

Podľa § 3 ods. 4 zákona tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov.

Podľa § 3 ods. 6 zákona priestorový relevantný trh je vymedzený územím, na ktorom sú súťažné podmienky také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o cestnej doprave podnikateľ v cestnej doprave možno povoliť fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá preukáže, že okrem všeobecných podmienok podnikania podľa osobitného predpisu (zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov) spĺňa aj podmienku odbornej spôsobilosti a finančnej spoľahlivosti podľa zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej doprave“)

Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona o cestnej doprave pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich (ďalej len „cestujúci“) po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len „autobusová linka“), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok. Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať pre vopred nevymedzený okruh cestujúcich alebo pre vopred vymedzený okruh cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o cestnej doprave verejná pravidelná autobusová doprava je vnútroštátna preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami, najmä diaľková autobusová doprava, medzinárodná autobusová

doprava, prímestská autobusová doprava alebo na území obce mestská autobusová doprava.

Podľa § 6 ods. 5 zákona o cestnej doprave dopravca v pravidelnej autobusovej doprave je ten, kto vykonáva prepravu cestujúcich aspoň na jednej autobusovej linke podľa zákona o cestnej doprave.

Podľa § 6 ods. 6 zákona o cestnej doprave vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu môže vykonávať iba vnútroštátny dopravca.

Podľa § 7 ods. 1 zákona o cestnej doprave pravidelnú autobusovú dopravu je oprávnený vykonávať dopravca na základe dopravnej licencie, ktorú udeľuje a odníma správny orgán. Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia.

Podľa § 7 ods. 5 zákona o cestnej doprave dopravná licencia sa udeľuje na neurčitý čas alebo na určitý čas. Uplynutím času, na ktorý bola dopravná licencia udelená, jej platnosť zaniká.

Podľa § 13 ods. 5 zákona o cestnej doprave správny orgán pri schvaľovaní cestovného poriadku alebo jeho zmeny dbá, aby sa čo najmenej dotkli oprávnených záujmov iných dopravcov a aby sa čo najlepšie uspokojili prepravné potreby verejnosti. Ďalej prihliada na nadväznosť autobusových liniek a spojov na nich a na súlad s inými druhmi dopravy. Ak sú cestovným poriadkom alebo jeho zmenou dotknuté záujmy iných dopravcov, správny orgán si pred schválením cestovného poriadku vyžiada ich stanovisko.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o cestnej doprave vlastník alebo správca autobusovej stanice je povinný poskytnúť služby všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú na nej zastávku.

Podnikateľ, ktorý chce vstúpiť na trh prímestskej autobusovej dopravy, musí spĺňať podľa zákona o cestnej doprave požiadavky odbornej spôsobilosti, finančnej spoľahlivosti a musí dodržiavať štátom regulovanú tarifu. Na vykonávanie služieb verejnej prímestskej autobusovej dopravy musí dopravca vlastniť licenciu na prímestskú autobusovú linku, vydanú podľa zákona o cestnej doprave.

Doprovca, ktorý nevykonáva autobusovú dopravu a chce vstúpiť na trh verejnej diaľkovej autobusovej dopravy musí splniť požiadavku odbornej spôsobilosti a finančnej spoľahlivosti podľa zákona o cestnej doprave. Pre výkon verejnej diaľkovej autobusovej dopravy musí dopravca vlastniť licenciu na diaľkovú autobusovú linku, vydanú podľa zákona o cestnej doprave.

Náklady vstupu na trh prímestskej autobusovej dopravy a diaľkovej autobusovej dopravy sú nízke a vstup na tieto trhy nie je odborne ani finančne náročný. Zákon o cestnej doprave obmedzuje dĺžku platnosti licencie, ktorú vydáva samosprávny kraj na linky prímestskej a diaľkovej autobusovej dopravy. Podmienky vstupu na trh prímestskej a diaľkovej dopravy autobusovej dopravy sú rovnaké.

Na základe šetrení, ktoré úrad v predmetnom správnom konaní vykonal a na základe predmetov činností, ktoré účastníci správneho konania vykonávajú, úrad definoval nasledovné tovarové relevantné trhy:

A – I. Poskytovanie služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča

A – II. Poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi

Relevantný trh: A - I. Poskytovanie služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča.

Určenie tovarového relevantného trhu vychádza z toho, ktoré tovary (v predmetnom prípade sa pod pojmom tovar rozumieju služby verejnej pravidelnej autobusovej dopravy) sú zhodné alebo vzájomne zastupiteľné a sú schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomné zastupiteľné služby sú služby, ktoré sú zastupiteľné z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Dopravná služba je pravidelne opakovaná preprava po autobusovej linke ležiacej medzi dvoma alebo viacerými obcami na území jedného štátu pre vopred nevymedzený okruh prepravovaných osôb - cestujúcich, ktorou dopravca uspokojuje prepravné potreby cestujúcich, prepravuje príručnú batožinu, cestovnú batožinu, domáce zvieratá a autobusové zásielky. Dopravca prepravuje cestujúcich podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku a štátom regulovanej tarify po autobusových linkách.

Poskytovanie prepravných služieb autobusovej dopravy je vykonávané autobusmi určenými na prepravu viac ako deviatich osôb (vrátane vodiča), pri ktorej sa prepravujú osoby a ich batožiny po pozemných komunikáciách a dopravných plochách a súčasne sa vykonávajú činnosti, ktoré bezprostredne s touto prepravou súvisia.

Po trase prímestskej autobusovej linky Spišská Nová Ves – Levoča vedú aj trasy diaľkovej autobusovej dopravy, ktoré sú tak isto na tomto úseku linky cestujúcimi využívané.

Vzhľadom na uvedené úrad konštatuje, že prímestská a diaľková autobusová doprava sú v tomto prípade na trase Spišská Nová Ves – Levoča navzájom tovarovo zastupiteľné.

Pri určení priestorového relevantného trhu poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča úrad vychádzal z toho, v akom priestore sú súťažné podmienky homogénne a to pre predmetný prípad služby verejnej autobusovej dopravy. Verejná pravidelná autobusová doprava je vnútroštátna preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami. Autobusová linka prímestskej autobusovej dopravy je vedená medzi blízko seba ležiacimi dvoma alebo viacerými obcami na území jedného kraja prípadne susedného kraja. Vzhľadom na to, že v predmetnom prípade išlo o poskytovanie služieb verejnej autobusovej dopravy na konkrétnej autobusovej linke úrad vymedzil priestorový relevantný trh ako:

- poskytovanie služieb verejnej autobusovej dopravy na území, ktorým vedie linka Spišská Nová Ves – Levoča.

B- I.) DEFINÍCIA DOMINANTNÉHO POSTAVENIA:

Podľa § 8 ods. 1 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

Úrad sa ďalej zaoberal postavením SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu:

A – I. Poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča. Okrem účastníkov správneho konania na predmetnom relevantnom trhu pôsobia aj dopravcovia: Slovenská autobusová doprava Poprad, a.s. (ďalej len „SAD Poprad, a.s.“), Slovenská autobusová doprava Prievidza, a.s. (ďalej len „SAD Prievidza, a.s.“), Slovenská autobusová doprava Banská Bystrica, a.s. (ďalej len „SAD B. Bystrica, a.s.“).

Úrad, na základe informácií, zistil podiel jednotlivých podnikateľov na relevantnom trhu poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča. Pri jeho určení úrad vychádzal z celkového počtu prepravených osôb v prvom štvrtroku r. 2003 na linke Spišská Nová Ves – Levoča. Podiel SAD Košice, a.s. na predmetnom relevantnom trhu dosiahol 33,72%, SAD Poprad, a.s. dosiahol podiel 42,12 %, Ing. Peter Krajňák – Speedservis dosiahol podiel 24,11%, podiel SAD Prievidza, a.s. dosiahol 0,03% a SAD B. Bystrica, a.s. dosiahol podiel 0,02%.

Úrad skúmal aj podiel jednotlivých podnikateľov na relevantnom trhu poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča aj z pohľadu celkového počtu všetkých spojov na linke Spišská Nová Ves – Levoča vykonávaných uvedenými dopravcami v danom období. Z celkového počtu 110 spojov na linke Spišská Nová Ves – Levoča, dosiahol podiel SAD Košice, a.s. na predmetnom relevantnom trhu 40%, SAD Poprad, a.s. dosiahol podiel 34,54%, Ing. Peter Krajňák – Speedservis dosiahol podiel 21,82%, SAD Prievidza, a.s. dosiahol 1,82% a SAD B. Bystrica, a.s. dosiahol podiel 1,82%.

Na základe zistených podielov jednotlivých dopravcov na predmetnom relevantnom trhu úrad skonštatoval, že diferencie medzi podielmi podnikateľov SAD Košice, a.s., SAD Poprad, a.s. a Ing. Peter Krajňák – Speedservis na predmetnom relevantnom trhu nie sú výrazné.

Právne a regulačné bariéry vstupu na relevantný trh A - I. poskytovanie služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča

Zákon o cestnej doprave stanovil legislatívnu bariéru vstupu na predmetný relevantný trh. Pravidelnú autobusovú dopravu je oprávnený vykonávať dopravca na základe dopravnej licencie. Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia.

Na definovanom relevantnom trhu neexistujú obmedzenia tvorené nevyhnutnosťou uplatňovať know-how, patentu alebo iné práva duševného vlastníctva.

Podľa zákona o cestnej doprave vnútroštátny dopravca musí splniť požiadavky odbornej spôsobilosti skúškou pred odbornou komisiou a finančnej spoľahlivosti

preukázaním výšky vlastného imania na každý autobus. Úrad skonštatoval, že vstup na predmetný relevantný trh nie je finančne a odborne náročný.

Na základe získaných podkladov a vykonaného šetrenia úrad zistil, že bariéry vstupu na relevantný trh sú nízke.

Z predložených podkladov a na základe zistených skutočností v rámci vykonaného šetrenia úrad dospel k záveru, že spoločnosť SAD Košice, a.s. podľa § 8 ods. 1 zákona nemá dominantné postavenie na relevantnom trhu poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča. Nakoľko sa preukázalo, že SAD Košice, a.s. nemá dominantné postavenie na predmetnom relevantnom trhu, nebolo ďalej potrebné posudzovať jeho činnosť podľa § 8 ods. 2 písm. e) zákona, t.j. nemohlo dôjsť ani k zneužitiu dominantného postavenia.

Z uvedeného dôvodu nie je v tomto odôvodnení rozhodnutia potrebné uvádzať ďalšie náležitosti.

Relevantný trh: A - II. Poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi

Určenie tovarového relevantného trhu vychádza z toho, ktoré tovary (v predmetnom prípade sa pod pojmom tovar rozumejú služby poskytované pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici) sú zhodné alebo vzájomne zastupiteľné a sú schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomné zastupiteľné služby sú služby, ktoré sú zastupiteľné z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

V nadväznosti na uvedené úrad skúmal, či takto definovaný tovarový relevantný trh je zastupiteľný s nejakým iným tovarom, v tomto prípade službou.

Autobusová stanica je zariadenie v rámci, ktorého sa zabezpečuje prevádzka autobusov, nástup a výstup cestujúcich do a z autobusov, informovanosť cestujúcich, zamestnancov prevádzkovateľa dopravy, ošetrovanie a údržba autobusov.

Na autobusovej stanici sú sústredené autobusové zastávky (označené a vybavené miesta na autobusovej linke určené na nástup a výstup cestujúcich) viacerých dopravcov, ktorí poskytujú cestujúcim prepravné služby.

Autobusová stanica je statickým zariadením nevyhnutným pre poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov. Autobusová stanica (ďalej len „AS“) je miesto, v rámci ktorého cestujúci čakajú na nástupišti, na konkrétny spoj autobusovej linky - cestovným poriadkom určené jednotlivé dopravné spojenie medzi určitými obcami na dopravnú obsluhu cestujúcich.

Úrad šetrením zistil, že neexistuje iný tovar, ktorý by bol hlavne z hľadiska účelu použitia, ale aj z hľadiska kvality a ceny tovarovo zastupiteľný z pohľadu dopytu so službami na AS.

Pri určení priestorového relevantného trhu poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS v Spišskej Novej Vsi úrad vychádzal z toho v akom priestore sú súťažné podmienky homogénne pre poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici. Na AS sú sústredené všetky autobusové zastávky viacerých

dopracov, ktorí vykonávajú jednotlivé druhy autobusovej dopravy. Na území Slovenskej republiky je v jednom meste len jedna AS. Vychádzajúc z potrieb autobusovej dopravy, počtu obyvateľov miest, počtu autobusových liniek a veľkosti miest, je rozmiestnenie AS v SR pevne dané. Vzhľadom na služby, ktoré poskytuje správca AS dopravcom, je prístup na AS pre dopravcov vykonávajúcich pravidelnú autobusovú dopravu nevyhnutný.

Na základe uvedeného úrad vymedzil priestorový relevantný trh pre poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi ako:

- poskytovanie služieb pre autobusových dopravcov na AS – v Spišskej Novej Vsi, ktorý je vymedzený - územím predmetnej autobusovej stanice.

B- II.) DEFINÍCIA DOMINANTNÉHO POSTAVENIA:

Podľa § 8 ods. 1 zákona dominantné postavenie na relevantnom trhu má podnikateľ alebo niekoľko podnikateľov, ktorí nie sú vystavení podstatnej súťaži a ktorí sa vzhľadom na svoju ekonomickú silu môžu správať nezávisle.

Úrad sa zaoberal postavením podnikateľa SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu:
A - II. Poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na autobusovej stanici v Spišskej Novej Vsi.

V meste Spišská Nová Ves je AS, ktorej správcou je podnikateľ SAD Košice, a.s. prostredníctvom SAD Košice, a.s. O.Z. Spišská Nová Ves.

Úrad skonštatoval, že podnikateľ SAD Košice, a.s. nie je vystavený podstatnej súťaži a na relevantnom trhu poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS - v Spišskej Novej Vsi má dominantné postavenie.

Podiel podnikateľa SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS – v Spišskej Novej Vsi je 100%.

Právne a regulačné bariéry vstupu na relevantný trh poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS – v Spišskej Novej Vsi.

Pre vstup na relevantný trh poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS je potrebné vybudovať AS. Začatie stavby AS je viazané na rozhodnutia orgánov štátnej správy a miestnej samosprávy. Samotná výstavba AS je náročná na čas a vysoké finančné investície. V mestách je výstavba nových AS obmedzená možnosťami situovania, logikou situovania, efektívnosťou výstavby ako aj počtom a smerovaním autobusových liniek, vyťaženosťou existujúcej AS a rozhodovaním štátnej správy a miestnej samosprávy o tejto problematike. Vzhľadom na finančnú, technickú a časovú náročnosť výstavby, podnikatelia k výstavbe ďalšej AS nepristupujú. Úrad skonštatoval, že vstup na predmetný relevantný trh je finančne a časovo náročný.

V správnom konaní vo veci zneužitia dominantného postavenia na trhu podľa § 8 ods. 2 písm. c) zákona úrad zvážil všetky skutočnosti a na základe vykonaného šetrenia zistil nasledovné:

SAD Košice, a.s. ako správca AS – v Spišskej Novej Vsi poskytuje dopravcom služby, ktoré sú nevyhnutné na poskytovanie služieb autobusovej prepravy. V zmysle § 16 ods. 1 zákona o doprave vlastníka, alebo správca autobusovej stanice je povinný poskytnúť služby všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú na AS zastávku.

Na AS- v Spišskej Novej Vsi podnikateľ SAD Košice, a.s. prostredníctvom SAD Košice, a.s. O.Z. Spišská Nová Ves poskytuje dopravcom na základe Zmluvy o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi nasledovné služby: zverejnenie doručených schválených cestovných poriadkov (ďalej len „CP“), zverejnenie časov odchodov spojov v hale, zverejnenie časov odchodov spojov na odchodových stojiskách, zverejnenie časov odchodov spojov v regionálnych CP a v informačnej kancelárii, vstup a výstup za účelom vykonania spojov.

Úrad šetrením ďalej zistil, že SAD Košice, a.s. nemohla uzavrieť zmluvný vzťah so živnostníkom Ing. Peter Krajňák – Speedservis o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi, nakoľko tento nepredložil CP. Predmetné CP pre Ing. Peter Krajňák – Speedservis neschválil Úrad Košického samosprávneho kraja a preto uvedený dopravca nemohol splniť zákonom stanovenú podmienku pre uzavretie Zmluvy o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi., t.j. v zmysle § 8 ods. 1 písm. g) zákona o doprave je dopravca totiž povinný zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch. Uzavretím zmluvy bez zákonom stanovených podmienok, by SAD Košice, a.s. sama porušila zákon o doprave.

S prihliadnutím na predložené podklady a na základe vlastného šetrenia úrad skonštatoval nasledovné: dominantné postavenie SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS - v Spišskej Novej Vsi bolo preukázané, avšak samo o sebe nie je porušením zákona. V zmysle § 8 ods. 2 zákona však porušením zákona je zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu. Úrad v závere konštatuje, že konaním podnikateľa SAD Košice, a.s. pri uzatváraní Zmluvy o užívaní autobusovej stanice v Spišskej Novej Vsi nedošlo voči živnostníkovi Ing. Peter Krajňák – Speedservis k uplatňovaniu rozdielnych podmienok a tým ani k jeho znevýhodneniu v súťaži na relevantnom trhu poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča.

Podľa § 33 zákona úrad je povinný vyzvať účastníkov konania pred vydaním rozhodnutia vo veci, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k jeho podkladu a k spôsobu jeho zistenia, prípadne aby navrhli jeho doplnenie, a podať im informáciu o záveroch prešetrovania, ku ktorým úrad na základe jemu dostupných informácií a podkladov dospel.

Úrad na základe § 33 zákona vyzval oboch účastníkov predmetného správneho konania, aby sa vyjadrili k podkladu rozhodnutia vo veci a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhli jeho doplnenie.

Živnostník Ing. Peter Krajňák – Speedservis vo svojom vyjadrení zo dňa 19.08.2003 uviedol, že úrad si v plnom rozsahu a bez overenia osvojil tvrdenia SAD Košice, a.s. a tým

dospel k názoru, že dotknutý subjekt nemá a nezneužíva dominantné postavenie na relevantnom trhu a ani koordinovaným postupom so SAD Poprad, a.s. neuplatňuje tzv. predátorské ceny.

Z obsahu nálezu úradu nič nenasvedčuje tomu, že sa zaoberal nedovoleným spoločným postupom SAD Košice, a.s. a SAD Poprad, a.s. pri zavedení tzv. predátorských cien z cieľom vylúčiť zo súťaže navrhovateľa.

Navrhovateľ naďalej trvá na tom, že sa jedná o nedovolený spoločne koordinovaný postup SAD Košice, a.s. a SAD Poprad, a.s. a to len na predmetnej linke. Koordinovaný postup dokazuje podanie uvedených subjektov na VÚC Košice.

Úrad k vyjadreniu navrhovateľa na základe zistených skutočností uvádza, že vykonaným šetrením a na základe podkladov bolo preukázané, že SAD Košice, a.s. nemá na relevantnom trhu A - I. poskytovania služieb verejnej autobusovej dopravy na linke Spišská Nová Ves – Levoča dominantné postavenie a nebolo preukázané, že sa môže správať s ohľadom na svoju ekonomickú silu nezávisle. Šetrením bolo napr. zistené, že žiaden dopravca, ktorý má uzatvorenú zmluvu o výkone vo verejnom záujme nedostáva dotácie zo štátneho rozpočtu na obsluhu územia. Dotácie sú prideľované len na straty, ktoré vzniknú dopravcovi zo zľavneného cestovného (podľa Výmeru MF SR) a to nie v plnej výške. Dotáciu schvaľuje vláda SR, ako samostatnú kapitolu rozpočtu. Tieto straty sa dokladujú podľa Vyhlášky Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií SR o preukazovaní predpokladanej straty z výkonov vo verejnom záujme. Úrad v predmetnom konaní neposudzoval ekonomické dôvody znevýhodnenia živnostníka Ing. Peter Krajňák – Speedservis (tak ako to uviedol v podnete podania), ale skúmal či nedošlo k obmedzovaniu súťaže, t.j. k znevýhodneniu živnostníka Ing. Peter Krajňák – Speedservis v hospodárskej súťaži.

Dominantné postavenie SAD Košice, a.s. na relevantnom trhu A - II. poskytovania služieb pre autobusových dopravcov na AS - v Spišskej Novej Vsi bolo preukázané. Porušením zákona podľa § 8 ods. 2 písm. c) zákona je zneužitie dominantného postavenia, k čomu v predmetnom prípade na danom relevantnom trhu nedošlo.

Úrad k rozhodnutiu dospel na základe obdržaných podkladov a zistených skutočností na základe vykonaného šetrenia a nie osvojením si tvrdení SAD Košice, a.s. resp. SAD Poprad, a.s.

K ďalším bodom vyjadrenia Ing. Peter Krajňák – Speedservis úrad uvádza, že sa môže vyjadriť iba k tej časti vyjadrenia navrhovateľa, ktorá sa vzťahuje k veci predmetného správneho konania. Úrad v danom správnom konaní neriešil dohody obmedzujúce súťaž (nemá v danej veci kompetencie) o čom svedčí oznámenie o začatí správneho konania aj výroková časť rozhodnutia. Zároveň úrad listom zn. 2421/PMÚSR/2003 zo dňa 16.04.2003 oznámil navrhovateľovi Ing. Peter Krajňák – SPEEDSERVIS, že šetrenie iných foriem nedovoleného obmedzovania súťaže príslušným orgánom samosprávy bude posudzovať podľa § 39 zákona. Tá časť podania, ktorá sa týkala dohôd obmedzujúcich súťaž (ide o proklamovaný nedovolený spoločný postup SAD Košice, a.s. resp. SAD Poprad, a.s. pri zavedení tzv. predátorských cien s cieľom vylúčiť súťaž) bola postúpená príslušnému odboru, ktorý predmetnú vec šetril. Navrhovateľ napriek písomnému aj ústnemu oznámeniu nevzal na

vedomie, že odbor vykonal šetrenie len tej časti podania, ktorá mu spadá do kompetencie.

Podnikateľ SAD Košice, a.s. nevyužil možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia vo veci ústne alebo písomne vyjadril.

Na základe vyššie uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 465/2002 Z. z., proti tomuto rozhodnutiu môže byť podaný rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužitia dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. V zmysle § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene niektorých zákonov včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru
zneužitia dominantného postavenia

Rozhodnutie sa doručuje:

1. Slovenská autobusová doprava
Košická dopravná spoločnosť, a.s.
Staničné námestie 9
041 46 Košice
2. Ing. Peter Krajňák – Speedservis,
dopravná a cestovná agentúra
Radničné nám. č. 4
052 01 Spišská Nová Ves